

Saaremaa valla Karja küla pöördumine Riigimetsa Majandamise Keskusele ja Keskkonnaametile

23. märts 2026

Karja küla elanike nimel

Adressaadid: Riigimetsa Majandamise Keskus
Keskkonnaamet

Käesolevaga esitame Karja küla elanike seisukoha seoses metsamaa katastriüksusel 40301:001:0588 (metsaeraldise tähis QE659) registreeritud metsateatistega nr 22 ja 24.

Me ei nõustu kavandatud lageraiega nimetatud aladel ning leiame, et metsateatiste menetlemisel ei ole piisavalt arvestatud kehtivatest õigusaktidest tulenevaid põhimõtteid ja piiranguid.

1. Raietööde ajastus ja keskkonnahoidlik metsakasutus

Raiet kavandatakse perioodil, mil pinnas on pehme ja veega küllastunud. Sellistes tingimustes teostatav lageraie põhjustab vältimatult pinnasekahjustusi (rööpad, pinnase tihendamine, veerežiimi muutused), mille mõju ei ole hinnatud ega arvesse võetud.

2. Linnustiku kaitse ja pesitsusrahu

Vastavalt looduskaitseaduse § 55 lõikele 6 on keelatud looduslikult esinevate lindude pesade ja munade hävitamine ning pesitsus- ja poegade kasvatamise ajal lindude tahtlik häirimine.

Kavandatud raietööde ajastus langeb perioodi, mil pesitsustegevus on alanud või algamas. Piirkonnas on täheldatud merikotka (*Haliaeetus albicilla*) liikumist, kes on I kaitsekategooria liik (looduskaitseadus § 46). Selliste liikide puhul kehtib kõrgendatud ettevaatuskohustus.

Olukorras, kus esineb põhjendatud kahtlus kaitsealuse liigi esinemise kohta, tuleb haldusorganil lähtuda ettevaatuspõhimõttest (vt ka keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 11), mille kohaselt ei tohi võimaliku olulise keskkonnakahju riski korral tegevust ellu viia ilma piisava kindluseta selle ohutuses.

3. Haldusmenetluse põhimõtted ja kaalutusõigus

Vastavalt haldusmenetluse seaduse § 4 lõikele 2 tuleb haldusakti andmisel kaaluda kõiki asjakohaseid asjaolusid ning arvestada õiguspäraseid huve.

Käesoleval juhul ei ole meile teada, et metsateatiste menetlemisel oleks hinnatud:

- ala tegelikku kasutust kohaliku kogukonna poolt;
- raietööde mõju vahetule elukeskkonnale;
- hooajalisi pinnaseolusid;
- võimalikku mõju kaitstavatele liikidele.

Lisaks on probleemne, et metsateatis nr 24 ei ole olnud kohalikele elanikele sisuliselt kättesaadav, mis ei ole kooskõlas hea halduse põhimõttega (HMS § 5).

4. Mõju elukeskkonnale kui arvestatav avalik huvi

Haldusmenetluse seaduse § 4 lõikest 2 tulenevalt tuleb otsuse tegemisel arvestada ka kohaliku kogukonna õigustatud huve ning ala tegelikku kasutust. Kõnealune mets paikneb vahetult elamute läheduses ning on igapäevases kasutuses liikumis- ja puhkealana. Lageraie sellises asukohas ei ole pelgalt metsamajanduslik tegevus, vaid otseselt elukeskkonda mõjutav otsus, mille puhul tuleb arvestada kohaliku kogukonna põhjendatud huve.

5. Metsateatiste käsitlemine tervikuna

Kuigi maaüksus on vormiliselt jaotatud mitmeks metsateatiseks, on tegemist funktsionaalselt ühe metsaalaga. Halduspraktikas ei ole põhjendatud käsitleda selliseid juhtumeid eraldiseisvalt, kui nende koosmõju on sisuliselt identne. Vastasel juhul võib tekkida olukord, kus olulised mõjud jäävad tervikuna hindamata.

Kokkuvõte

Eeltoodust tulenevalt leiame, et kavandatud lageraie ei ole piisavalt põhjendatud ega kooskõlas:

- metsaseaduse säästva majandamise põhimõtetega;
- looduskaitseadusest tulenevate piirangutega;
- keskkonnaõiguse ettevaatuspõhimõttega;
- haldusmenetluse seaduse kaalutus- ja hea halduse nõuetega.

Palume:

1. metsateatiste nr 22 ja 24 alusel kavandatud raiet mitte ellu viia enne, kui kõik asjakohased asjaolud on täiendavalt hinnatud;
2. kontrollida kaitstavate liikide võimalikku esinemist kõnealusel alal;
3. arvestada otsuse tegemisel ala kasutust kohaliku kogukonna poolt ning hooajalisi keskkonnamõjusid.

Käesolev pöördumine väljendab Karja küla elanike selget ja põhjendatud seisukohta.

Lugupidamisega

Karja küla elanike nimel

PhD Liina Tabri
Karja küla külavanem
Lääne-Eesti saarte biosfääri programmiala koordinaator

